

Strategirapport för Sveriges utvecklingssamarbete med Demokratiska Republiken Kongo 2015-2019

Ärendenummer: 19/0001376

Rapporten beskriver genomförande och resultat sedan senaste rapporteringstillfället t o m 15/3 2020.

Innehåll

1 Sidas bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning.....	4
2 Översikt av strategisammanhanget	4
2.1 Förändringar i strategisammanhanget.....	4
2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget.....	5
2.3 Synergier med andra Svenska strategier och aktörer.....	6
2.4 Integrering av perspektiven.....	7
3 Resultatredovisning.....	8
Sidas bidrag till förändring på strateginivå.....	8
3.1 Stödområde 1: Stärkt demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter	11
3.1.1 Mål 1.1: Stärkta demokratiska institutioner och rättsstatens principer.....	11
3.1.2 Mål 1.2 Ökat politiskt deltagande av kvinnor	12
3.1.3 Mål 1.3 Stärkt kapacitet hos civilsamhället.....	13
3.1.4 Mål 1.4 Ökad transparens i handeln med konfliktmineraler	14
3.2 Stödområde 2: Förbättrade möjligheter för fattiga att förbättra sina levnadsvillkor..	14
3.2.1 Mål 2.1 Förbättrade möjligheter för hållbar och produktiv sysselsättning för kvinnor och unga	14
3.3 Stödområde 3: Förbättrad hälsa.....	15
3.3.1 Mål 3.1 Förbättrad tillgång till barn- och mödrahälsovård av god kvalitet.....	15
3.3.2 Mål 3.2 Kännedom om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter.	16
3.3.3 3.3 Stärkt kapacitet att förebygga och minska konsekvenserna av sexuellt och könsbaserat våld	17
3.4 Stödområde 4: Mänsklig säkerhet och frihet från våld.....	18
3.4.1 Mål 3.1 Stärkta initiativ för konfliktlösning och försoning.....	18
3.4.2 Mål 3.2 Stärkt kapacitet hos återvändande flyktingar och grupper samt hos mottagande samhällen.....	19
4. Implikationer för innevarande strategiperiod	20
Bilaga P6.....	21

Om strategirapporten – syfte och upplägg

Syftet med strategirapporten är rapportera Sidas strategigenomförande till UD. Strategirapporten tjänar som underlag till vårsamråden med Utrikesdepartementet (UD) samt till Regeringskansliets (RK) resultatrapportering. Sida är avsändare och UD är målgrupp för och mottagare av strategirapporten.

Vid sidan av strategirapporten redovisar Sida sin verksamhet till regeringen genom årsredovisningen. Denna inkluderar redovisning från strategigenomförandet på en övergripande nivå per strategi. Strategirapporten går djupare och redogör för strategigenomförandet per strategimål för varje strategi och drar även framåtblickande slutsatser.

Strategirapporten är utformad i enlighet med regeringens riktlinjer för strategier. Strategirapporten ska redovisa, analysera och bedöma resultaten av strategigenomförandet i förhållande till angivna strategimål¹ samt redogöra för implikationer för det fortsatta strategigenomförandet. Vid behov ska rapporten redovisa förändringar i förutsättningarna för genomförandet. Det finns tre typer av strategirapporter: Strategirapport år 1, årlig strategirapport och fördjupad strategirapport.

1. **Strategirapport år 1** skrivs för strategiperiodens första år efter genomförd operationalisering. Rapporten sammanfattar slutsatser och redovisar resultat från genomförandet av föregående strategi (i de fall det finns en tidigare strategi). Denna strategirapport redogör även för den förändringsteori som ligger till grund för Sidas stöd inom strategin, centrala överväganden samt hur verksamheten ska genomföras och följas upp under strategiperioden.
2. **Den årliga strategirapporten** skrivs för de år då varken en fördjupad översyn eller operationalisering genomförts.
3. **Den fördjupade strategirapporten** skrivs näst sista året av strategin efter att en fördjupad översyn genomförts. Rapporten redogör för slutsatserna från den fördjupade översyn av strategigenomförandet som sker en gång per strategi. Den fördjupade strategirapporten ska sammanfatta genomförandet av hela strategin hittills² (bl.a. analys av resultat per strategimål) samt ge tydliga rekommendationer inför kommande strategiperiod. Den fördjupade strategirapporten utgör Sidas huvudtillfälle att lämna rekommendationer till regeringens anvisningar inför ny strategi.

Strategirapporten är en lägesuppdatering av strategigenomförandet och bedömer resultat sedan den senaste strategirapporten. Strategirapporten bygger på det underlag som finns tillgängligt vid tillfället för strategirapportens framtagande (t.ex. rapportering, reserapporter, studier, utvärderingar, analyser och anteckningar från partnermöten).

Kapitel 1 sammanfattar Sidas bedömning av strategigenomförandet per strategimål. **Kapitel 2** ger en översikt av strategisammanhanget och beskriver den kontext (tematisk/geografisk) i vilken strategin genomförs. **Kapitel 3** redovisar resultat från strategigenomförandet. **Kapitel 4** redogör för eventuella implikationer för det fortsatta strategigenomförandet som behöver lyftas till UD.

¹ I de tidigare resultatstrategierna används begreppet *resultat*. Denna mall använder genomgående begreppet *strategimål* i linje med nya riktlinjer för strategier. I resultatstrategierna är resultaten klustrade kring *resultatområden*. Mallen använder dock genomgående begreppet *stödrområde*.

² Dvs. från strategins början fram till 15/3.

”Trafikljusen” är Sidas viktigaste signalsystem för att följa hur det går i strategigenomförandet. En bedömning görs för varje strategimål och ger en snabb överblick av nuläget. Bedömningen och motiveringen till denna utgör narrativet i resultatredovisningen (kapitel 3) i strategirapporten. I strategirapporten bedöms två aspekter:

1. **Utveckling mot strategimålet:** Strategimålen anger vad Sidas arbete ska bidra till under en angiven strategiperiod och utgör den huvudsakliga styrningen i strategigenomförandet. Trafikljusbedömning för *utveckling mot strategimålet* används för att få en snabb uppfattning om utvecklingstrender inom de målområden i kontexter där Sida är aktiv. Sidas insatser kan vara med och påverka utvecklingstrender inom de områden där vi är aktiva, men det handlar ofta om större komplexa och långsiktiga förändringar på nationell, regional och/eller global nivå, där ett stort antal faktorer utanför Sidas kontroll inverkar på utvecklingen i kontexten. Trafikljusbedömningen och färgsättningen motiveras och beläggs utifrån tillgänglig statistik, källor eller rapporter.

Bedömning av utvecklingstrender i kontexten i förhållande till **strategimålen**:

- Grön:** Utvecklingen går framåt
- Gul:** Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt
- Röd:** Utvecklingen går bakåt

2. **Portföljens relevans:** Sidas strävan är att sätta samman och upprätthålla en relevant och väl avvägd portfölj i förhållande till utvecklingsutmaningar i respektive strategikontext, strategins mål och Sidas ambitioner avseende förväntade förändringar och resultat. *Portföljens relevans*, dvs. om Sida har satt samman en väl avvägd portfölj av insatser och aktiviteter som bedöms bidra till förändring i linje med strategimålet.

Sida måste löpande justera sin förändringsteori och portfölj utifrån olika aspekter:

- (i) föränderlig kontext och sammanhang, (ii) efter den styrning som myndigheten får och (iii) beroende på om aktiviteter inte gett eller förväntas ge resultat. Trafikljusbedömningen och färgsättningen av detta trafikljus beaktar och utgår från dessa aspekter.

Bedömning av **portföljens relevans**:

- Grön:** Portföljen är relevant
- Gul:** Portföljen är delvis relevant
- Röd:** Portföljen är inte relevant

1 Sidans bedömning av strategigenomförandet – en sammanfattning

Stärkt demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter	Mål ³	Portfölj ⁴
Stärkta demokratiska institutioner och rättstatens principer		
Ökat politiskt deltagande bland kvinnor		
Stärkt kapacitet i civilsamhället		
Ökad transparens i handeln med konfliktmineraler		
Bättre möjligheter för fattiga att förbättra sina levnadsvillkor		
Förbättrade möjligheter till produktiv hållbar sysselsättning för kvinnor och unga		
Förbättra hälsa		
Förbättrad tillgång till barn- och mödrahälsa av god kvalitet		
Ökad kännedom om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter		
Stärkt kapacitet att förhindra och minska konsekvenserna av sexuellt och könsbaserat våld		
Mänsklig säkerhet och frihet från våld		
Stärkta konfliktlösnings- och försoningsinitiativ		
Stärkt förmåga hos återvändande flyktingar och grupper samt i mottagande samhällen		

2 Översikt av strategisammanhanget

Totalt strategibelopp: 1 225 000 MSEK	Utbetalat till och med nu: 1 340 337 MSEK	Antal insatser 2019: 29
---	---	--------------------------------

2.1 Förändringar i strategisammanhanget

President Tshisekedi tillträdde tidigt 2019 och efter en lång process kunde hans regering tillträda i september samma år. Det fredliga maktskiftet och regeringsmakten vilar på en politisk överenskommelse mellan två koalitioner: FCC och CACH. Deras samexistens präglar det politiska livet och relationen mellan regeringen och internationella partner. Sverige och andra givare försöker navigera i det politiska landskapet och hitta en balans mellan att stödja den reformorienterade presidenten och ministrar i hans koalition och att stödja potentiella reformatörer bland ministrarna som

³ Bedömning av utvecklingen i kontexten i förhållande till **strategimålen**: Grön: Utvecklingen går framåt; Gul: Utvecklingen går delvis framåt eller delvis bakåt; Röd: Utvecklingen går bakåt.

⁴ Bedömning av **portföljens relevans**: Grön: Portföljen är relevant; Gul: Portföljen är delvis relevant; Röd: Portföljen är inte relevant.

tillhör FCC-koalitionen och därmed står nära före presidenten Kabila. De förra (CACH) har ofta svagt institutionellt stöd och svag maktbas medan de senare (FCC) ofta saknar genuin reformvilja.

Det politiska klimatet har förbättrats under året och relationen mellan DRKs regering och det internationella samfundet har också förbättrats vilket avspeglas i ett ökat intresse att stödja DRK ekonomiskt. IMF lanserade en Rapid Credit Facility och ett Staff Monitoring Program under 2019, och om det faller väl ut planerar man för en större kredit under 2020. Världsbanken annonserade att man ökar sina investeringar i DRK, liksom USAID, EU och Belgien. Under hösten presenterade presidenten ett program för att bekämpa fattigdom och ojämlikhet och i december godkände regeringen den nationella utvecklingsplanen som ger en ny grund för allt utvecklingssamarbete.

DRK upplevde en lägre tillväxttakt under året, 4,6 procent jämfört med 5,8 under 2018, men har fortfarande en tillväxt över genomsnittet i södra Afrika. Affärsklimatet fortsätter att vara ogynnsamt och landet rankas på 183 plats av 190 ekonomier i Världsbankens Doing Business Index. Sverige var ett av en grupp på över 20 länder som uppvtaktade presidenten i denna fråga och regeringen har utlovat reformer för att komma förbättra affärsklimatet.

2019 var ett år med ökad sårbarhet vad gäller hälsoläget i landet. Ebolaepidemin pågick under hela året och i juni deklarerade WHO att det var en "global health emergency" 3400 fall har resulterat i 2250 döda (1 februari 2020).⁵ Responsen har krävt enorma resurser och tyvärr har det betytt att resurser som egentligen skulle gå till att stärka hälsosystemet har använts för akut epidemihantering. Parallellt med ebolan pågick under 2019 ett utbrott av mässling som krävde mer än 6100 barns liv.⁶

Situationen i DRK kännetecknas av en kombination där grav underutveckling och konflikter samspelar och skapar återkommande humanitära kriser. FN har också identifierat DRK som ett prioriterat land där man driver på för att ett nexusperspektiv ska genomsyra arbetet på landnivå. Under 2019 lyckades man, med OECD som facilitatorer och i samarbete med Sverige, i oktober samla aktörer som arbetar humanitärt, med utvecklingssamarbete samt med fredsbyggande/stabilisering till att göra en "Resilience Common Analysis" vilket resulterade i fyra så kallade "Collective Outcomes" för DRK. Vid sidan av DRKs regerings nationella utvecklingsplan kommer dessa fyra områden att influera den kommande svenska strategin för DRK.

2.2 Sveriges roll i strategisammanhanget

I kraft av ett relativt stort utvecklingssamarbete och omfattande humanitärt stöd, i kombination med tydliga värderingar, är Sverige en betydelsefull givare för DRK och en klar röst i specifika frågor. Detta är som tydligast när det gäller jämställdhet och kvinnors deltagande, men gäller även de humanitära principerna, mänskliga rättigheter och vikten av att arbeta integrerat med humanitärt bistånd, långsiktigt utvecklingssamarbete och fredsbyggande (nexus). Sverige är till exempel ordförande i Nexus Donor Group vilket ger en central roll i givarkoordineringen. Sverige visar också ledarskap genom att anpassa den egna portföljen utifrån ett nexusperspektiv. Sverige är (tillsammans med Kanada) det land som oftast bjuds in för att bidra till diskursen kring jämställdhet och inom den största sektorn hälsa är det inom SRHR och mödrahälsa som Sverige gör tydligast avtryck.

⁵ ECHO Ebola Update Nr 121 (26/01/2020)

⁶ WHO: DRC Measles Outbreak Update 17 January 2020

STRATEGIRAPPORT

Givarkoordineringen är svag trots att det finns ett system med givargrupper på flera nivåer. Under 2019 har DRKs regering tagit initiativ för att förnya och förbättra koordineringen dels genom den överordnade gruppen "Groupe Coordination Partenaires" men också genom att engagera sig i tematiska koordineringsgrupper. EU-kommissionen ledde en process med en EU-gemensam analys som nu lägger grunden för en gemensam programmering. DRKs nationella utvecklingsplan (som godkändes av regeringen sent 2019) har skapat bättre förutsättningar för koordinering.

Givarkontext

Totalt utvecklingssamarbete är 2,4 miljarder USD vilket utgör 5,1% av BNI. Omkring 30% av statens budget är biståndsfinansierad.	Strategins andel av det totala biståndet i landet är 1,4%.
En gemensam givarstrategi saknas. En FN-strategi (UN Sustainable Development Cooperation Framework, UNSDCF) signerades 30 december 2019 av FN och DRKs regering.	EU:s utvecklingssamarbete är del av den 11e Europeiska Utvecklingsfonden (EDF) med en total budget på € 620 miljoner för perioden 2014-2020. Gemensamprogrammering är i sin linda. En gemensam analys (joint analysis) antogs sent 2019 för att lägga grunden för gemensam programmering.
De fem största givarna är (2018): USAID, Världsbanken, Storbritannien, UNICEF, WFP	Sverige är den femte största bilaterala givaren (efter US, UK, DE, BE). Av EU-medlemmarna är Sverige den fjärde största givaren.

2.3 Synergier med andra Svenska strategier och aktörer

Det finns synergier med Rwandastrategin i och med att International Alert (som får stöd från DRK-strategin) och Interpeace (som får stöd från Rwandastrategin) båda arbetar med gränsöverskridande frågor och interagerar med grupper i hela Stora sjöregionen (Rwanda, Burundi och DRK). Det finns också synergier med den humanitära strategin och utvecklingssamarbetet bidrar till att bekämpa grundorsakerna till de humanitära kriserna.

DR Kongo – utbetalningar genom samtliga strategier

Utbetalt	År
Anslagspost	2019
101 Humanitära insatser (7 1:1.1)	340 725
103 Stöd genom svenska organisationer i det civila samh (7 1:1.5)	15 245
106 Afrika (7 1:1.9)	320 682
112 Hållbar Fred (7 1:1.26)	10 676
113 Kapacitetsutveckling och Agenda 2030 (7 1:1.28)	2 984
Totalt	690 312

Synergierna med den *regionala strategin för SRHR i Afrika söder om Sahara* har stärkts under 2019, det första året med en stor marknadsorienterad insats i samarbete med DKT International för att öka

tillgången på preventivmedel (inklusive abort) i DRK.⁷ Sedan 2019 deltar Göteborgs universitet/Sahlgrenska i ett projekt i DRK där SANRU, som är en kongolesisk organisation, arbetar med förbättrad mödrahälsovård inklusive barnmorskeutbildning.⁸ GU deltar i projektet som kvalitetssäkrare och deltagande experter är forskare och barnmorskor knutna till Svenska barnmorskeförbundet.

Folke Bernadotteakademien ansvarar för ett av målen i den gemensamma strategin för DRK vilket gör FBA till en given samarbetspartner för ambassaden i Kinshasa. Ambassaden och FBA samarbetar nära för att utnyttja synergier. Ett exempel är att Ambassaden får tillgång till det nätverk för inkluderande fredsbyggande som FBA har skapat.

Under 2019 utnyttjade ambassaden synergier mellan strategigenomförandet och arbetet med Sverige-bilden. Tillsammans med MONUSCO och Living Peace Institute visade Sverige utställningen "Swedish Dads" där såväl svenska som kongolesiska pappor förekom på bilderna. I december deltog Sverige i kampanjen "16 days of activism against gender-based violence" genom att porträttera överlevande kvinnor som ingår eller har ingått i något svenskstött projekt och ordnade ett publikt event på temat tillsammans med USA, Storbritannien, Tyskland och Kanada.

2.4 Integrering av perspektiven

Fattiga människors perspektiv är väl integrerat i hela portföljen. Med stöd i den multidimensionella fattigdomsanalys som ambassaden gjorde 2018 har ett resiliensperspektiv fortsatt att prägla val av program/projekt, genomförande partner, målgrupp och geografiskt fokus. Analysen visade att de fattigaste bor på landsbygden samt att osäkerhet är en stor förklaring till utsatthet. Detta har fått genomslag i portföljen bland annat genom geografiskt fokus och genom att stödja multisektoriella ansatser.

Rättighetsperspektivet är integrerat i portföljen, dels genom att insatser för sysselsättning, fredsbyggande och hälsa inkluderar rättighetsaspekter men också genom en betydande andel insatser med stärkta mänskliga rättigheter som huvudsyfte samt ett omfattande stöd till lokal media. I flera multisektoriella insatser ingår komponenter som stärker lokalt medbestämmande och ansvarsutkrävande.

Jämställdhetsperspektivet är integrerat i hela portföljen, vilket till exempel inom stödområde 2 innebär att många av deltagarna i programmen för finansiell inklusion och jobbskapande är kvinnor. I hälsoportföljen finns ett tydligt fokus på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter med fokus på flickor och unga kvinnor. Kvinnors deltagande och stärkt kapacitet för kvinnor att delta i beslutsprocesser integreras i de stabiliserande och fredsbyggande insatser som Sverige stödjer. Under 2019 har ambassaden fört en aktiv dialog på jämställdhetsområdet och tog i samarbete med UN Women fram en studie om kvinnors politiska deltagande.

Miljö- och klimatperspektivet är delvis integrerat i portföljen. Strategin saknar ett specifikt mål relaterat till perspektivet vilket förmodligen har bidragit till att integreringen av detta perspektiv är svagare än vad som är fallet med övriga perspektiv. Ambassaden har identifierat området som ett

⁷ Contribution ID: 12313

⁸ Contribution ID 11836

förbättringsområde inför arbetet med en ny strategi. Exempel på lyckad integrering finns t ex i ett antal jobbskapande insatser med fokus på jordbruk respektive hållbart skogsbruk och bevarande av regnskog. I mediestödet integreras frågor om hållbar utveckling och särskilt hållbart utnyttjande av naturresurser. Även inom hälsa finns exempel: i projektet för barnmorskeutbildning har SANRU integrerat en komponent för solenergi.

Konfliktperspektivet är integrerat i hela portföljen. Tydligast är integreringen i stödområde 4 men även i stödområde 1-3 är alla insatser utformade med hänsyn till grundorsaker till konflikt och osäkerhet, såsom konkurrens om resurser, etnicitet och lokal politisk dynamik. För insatser i stödområde 1 innebär det exempelvis att stärka civilsamhällets förmåga och kvinnors politiska deltagande i provinser med hög förekomst av våld och i sådant arbete försäkra sig om att programmet inkluderar parter från olika sidor. På samma sätt blir det i stödområde 2 och 3 viktigt både med det geografiska urvalet men också att programdesignen inkluderar parter som representerar olika grupper i samhället.

3 Resultatredovisning

Sidas bidrag till förändring på strateginivå

Sveriges utvecklingssamarbete i DRK bidrog under 2019 till viktiga resultat på projekt- och programnivå, men den övergripande utvecklingen i DRK i förhållande till strategimålen är blandad. I vissa områden som strategin omfattar kan man se förbättringar och i dessa delar har det svenska stödet bidragit till viss del. Det demokratiska utrymmet blev större under 2019 och möjligheterna för civilsamhället att organisera sig och driva opinion förbättrades. MR-situationen förbättrades lite grann men antalet kränkningar är alarmerande. Säkerhetsituationen förbättrades i Kasai och i Ituri medan den har förblivit svår i Nord- och Sydkivu och i vissa områden till och med förvärrats. Under 2019 förvärrades den humanitära situationen i flera delar av landet.

Strategin har förlängts att gälla även 2020 vilket därmed blir det sista året. Portföljen bedöms vara relevant och komplementär till det omfattande svenska humanitära biståndet till DRK, genom att ett resiliensperspektiv integreras i hela portföljen och långsiktiga programstöd adresserar de problem som är grundorsakerna till de humanitära behoven.

Bristen på nationellt ägarskap för utvecklingen och bristen på kapacitet i det offentliga systemet har gjort det svårt att samarbeta med en kongolesiska regeringen, direkt såväl som indirekt. Även under 2019 var detta ett stort hinder för mer bestående utvecklingsresultat och för att strategin ska kunna bidra till systemiska förändringar. Inom strategin kan man ändå se resultat som har uppnåtts genom stöd via multinationella organisationer, internationella NGOer samt kongolesiska organisationer, till exempel förbättrad tillgång till hälsojourer och förbättrad mödrahälsovård, ökad produktion och ökade inkomster för jordbrukare i konfliktdrabbade områden, samt stärkt förmåga bland ungdoms- och kvinnoorganisationer att organisera sig politiskt.

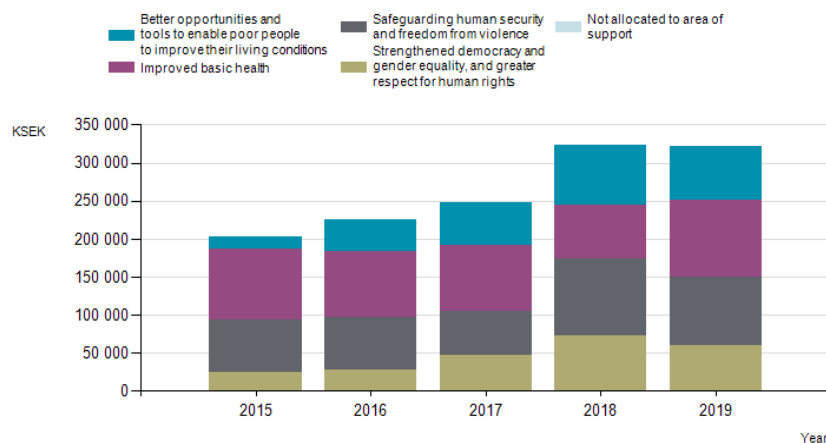
Portföljen som helhet bedöms vara relevant och samtliga resultatområden har kunnat växa under strategiperioden. Under 2019 hade de en inbördes storlek som väl motsvarar deras vikt i strategin men också respektive resultatområdes karaktär. Bedömningen är att inget resultatområde i nuläget är för litet/stort i förhållande till styrning och förväntade resultat. En ny bedömning görs i samband med arbetet med en ny strategi. Det blir särskilt viktigt för stödområde 1.4 (konfliktmineraler) och 3.3 (könsbaserat våld) där portföljen nu bedöms ha behov av att ses över och utvecklas.

Commented [MB1]: Allas rapporter har VP-förflyttningarna flyttats till ett separate dokument

Finansiell översikt 2019 per stödområde

	Stödområde	Mål	Utbetalt 2019 (KSEK)
DR Kongo 2015-2019	Totalt		320 682
	Stärkt demokrati, jämslaldhet och mänskliga rättigheter	Stärkta demokratiska institutioner och rättsstatens principer	7 386
		Ökat politiskt deltagande för kvinnor	14 420
		Stärkt kapacitet hos det civila samhället	37 150
		Totalt	58 956
	Ökade möjligheter för fattiga att förbättra sina levnadsvillkor	Ökade möjligheter till hållbar produktiv sysselsättning för kvinnor och unga	69 267
		Totalt	69 267
	Förbättrad hälsa	Ökad tillgång till barn- och mödrahälsa av god kvalitet	49 003
		Ökad kännedom om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter	47 266
		Stärkt kapacitet att förhindra och minska konsekvenserna av sexuellt och könsbaserat våld	6 183
		Totalt	102 452
	Mänsklig säkerhet och frihet från våld	Stärkta konfliktlösnings- och försoningsinitiativ	73 519
		Stärkt förmåga bland återvändande flytkingar och grupper samt hos mottagande samhällen	16 200
		Totalt	89 719
	Ej knutet til resultat område	Ej knutet till resultat område	289
		Totalt	289

Avtalade belopp per stödområde

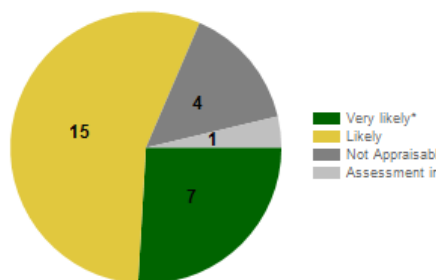

Bedömning av sannolikheten att uppnå insatsmålen

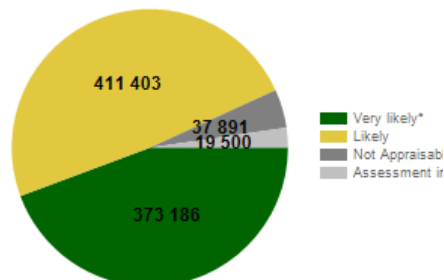
De två diagrammen visar hur sannolikt det är att målen i insatserna uppnås. En (4.1) visar antal insatser och en annan (4.2) visar utbetalat belopp. Datan är systemgenererad utifrån handläggarnas bedömning i samband med *Conclusion on Performance (CoP)*. När man gör sin årliga CoP, besvarar man frågan utifrån en fyrgradig skala:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (KSEK)

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

I takt med att den totala portföljen har växt har också flera sektorer växt. Den sektor som växer stadigast över tid är hälsosektorn. Det beror på att multilaterala organisationer har kapacitet att leverera stöd med god kvalitet över tid i denna sektor medan partnerorganisationer som arbetar i andra sektorer är mer påverkade av förändringar i kontexten. Under perioder av osäkerhet och politiska förändringar tenderar därför andra sektorer än hälsosektorn att vara mer volatila.

Diagrammen visar också hur de stora volymerna genom dessa multilaterala organisationer tenderar att ha större sannolikhet att resultera i förväntade mål. Det kan man utläsa av skillnaden mellan antalet insatser som har bedömts som "likely" och utbetalt belopp som bedömts på samma sätt. Det är sannolikt att detta även speglar en skillnad mellan partnerorganisationer av olika typer och som arbetar inom olika områden. En INGO som driver ett MR-projekt eller arbetar med fredsdiallog tenderar dels att sätta mer ambitiösa mål och dels att arbeta i delar av landet och samhället som blir mer påverkade av oroligheter och politiska förändringar.

3.1 Stödområde 1: Stärkt demokrati, jämställdhet och mänskliga rättigheter

3.1.1. Mål 1.1: Stärkta demokratiska institutioner och rättsstatens principer

Strategimål

Utvecklingen mot strategimålet går delvis framåt och delvis bakåt. MR-situationen är allvarlig och FN:s kontor för mänskliga rättigheter dokumenterade 6545 kränkningar av mänskliga rättigheter i DRK under 2019. Det är en minskning med fyra procent sedan året innan och förklaras av en signifikant minskning av antalet kränkningar kopplade till demokratiskt utrymme. Statliga aktörer (polis och militär) är ansvariga för flest kränkningar men den största ökningen är kopplad till

intensifierad aktivitet bland väpnade grupper och miliser i östra DRK. Det juridiska systemet lider av svag kapacitet och politisering, vilket leder till att straffriheten är utbredd och tjänstepersoner utsätts för påtryckningar. Tillgång till formell och funktionell rättvisa är en utmaning framförallt i rurala områden. I kampen mot straffrihet har det gjorts vissa framsteg. Under 2019 har minst 133 soldater, 113 poliser och 59 personer tillhörande väpnade grupper dömts för brott mot mänskliga rättigheter. I ett uppmärksammat fall mot en väpnad grupp riktade rätten kritik mot staten för att inte kunna skydda sina medborgare.⁹

Portfölj

Portföljen bedöms vara relevant, men på grund av bristen på reformvilja och nationellt ägarskap har portföljen haft en övervikt för insatser med fokus på övervakning av MR, kapacitetsuppbyggnad av icke-statliga aktörer samt opinionsbildning och saknat insatser för att stödja institutionellt reformarbete. Det förklarar också varför utbetalningarna för detta mål är lägre än för andra mål inom samma resultatområde.

Sverige har stött FN:s MR-kontor i DRK (UNJHRO)¹⁰ som har fortsatt sitt arbete med att involvera civilsamhället, media och statliga aktörer i sitt arbete med att granska, dokumentera och sprida kunskap om MR-situationen i landet. MR-kontorets "Senior Women Protection Advisor" (bidrar också till mål 3.2) finansieras av Sverige och har fortsatt sitt arbete mot straffrihet för konfliktrelaterat sexuellt våld¹¹. En ny partnerorganisation, TRIAL International¹², inledde sitt arbete i Kasaiprovinnsen där de ska utveckla och stärka kapaciteten i rättssektorn för att de brott som begicks i samband med konflikten 2017 inte ska förbli ostraffade. Stödet till Diakonia¹³ innefattar stöd till försvarare av mänskliga rättigheter och utveckling av skyddsmekanismer. Även stödet till Carter Center¹⁴ innehåller dokumentation och skydd av MR-aktivister, ofta med koppling till mineralbranschen och naturresurser generellt. Även stödet till Oxfam¹⁵ bidrog till att stärka mänskliga rättigheter under året.

3.1.2 Mål 1.2 Ökat politiskt deltagande av kvinnor

Strategimål

Utvecklingen mot strategimålet går delvis framåt och delvis bakåt. Kvinnors politiska deltagande är väldigt lågt i DRK. I parlamentet är andelen kvinnor elva procent. Andelen kvinnor i regeringen är 17 procent, vilket är en ökning från mellan 10 och 15 procent i de regeringar som har funnits sedan 2006. Värt att notera var att ministern för "Gender, Family and Children" är en kvinna och posten uppgraderades till Ministre d'État, d v s en mer senior ministerpost. En av 26 guvernörer (regeringens representant på provinsnivå) är kvinna och fyra är vice-guvernörer. Kvinnor i parlamentet och kvinnor som är ministrar har skapat nätverk för samarbete och stöd. Resultatet av nätverken är för tidigt att uttala sig om eftersom det är relativt nytt. Presidenten uttalar sig regelbundet om vikten av kvinnligt

⁹ MR-rapporten avseende DRK, Utrikesdepartementet.

¹⁰ Contribution ID: 51250026 och 12906

¹¹ Contribution ID: 51250030

¹² Contribution ID: 13313

¹³ Contribution ID: 51250013

¹⁴ Contribution ID: 51250015

¹⁵ Contribution ID: 10753

deltagande men någon utbredd politisk vilja att öka antalet kvinnor i det politiska systemet finns inte än.

Portfölj

Portföljen bedöms vara relevant med flera aktiva insatser och beredningar på gång. Nästa val är flera år bort men det politiska klimatet är mer gynnsamt än på många år varför det bedöms viktigt att använda det utrymme som har skapats efter det första fredliga maktövertagandet i landet. Sverige har utökat sitt stöd till UN Women som är den viktigaste samarbetspartnern för ministeriet för "Gender, Family and Children". UN Women driver också opinion i DRK. Sverige fortsätter också stödja civilsamhällesorganisationer via Diakonia¹⁶ i deras strävan att utbilda civilsamhället i valprocesser och öka kvinnors deltagande i beslutsprocesser. I stödet till lokalradio inkluderas innehåll om kvinnors rättigheter, kvinnligt ledarskap och information om valprocessen. Programmet överfördes under 2019 från den tidigare partnern Fondation Hirondelle¹⁷ till Internews Europe¹⁸ då de senare bedömdes ha starkare kapacitet.

3.1.3 Mål 1.3 Stärkt kapacitet hos civilsamhället

Strategimål

Utvecklingen mot strategimålet går delvis framåt och delvis bakåt. Utvecklingen mot strategimålet är oförändrad även om det fredliga maktskiftet och löften från regeringen om reformer har skapat förväntningar bland civilsamhället om snabba förändringar. CSOer efterfrågar ett mer meningsfullt deltagande i dialog med regeringen och att få vara med och påverka reformer. Civilsamhällesorganisationerna kan till stor del verka och driva opinion utan att bli utsatta för trakasserier eller godtyckliga gripanden, men incidenter av den typen förekommer alltjämt även om de inte förefaller vara systematiska. Under året som gick ordnades det andra nationella civilsamhällesforumet i Kinshasa med hundratals representanter från så gott som alla provinser.

Portfölj

Under året som gick fortsatte stödet till det kongolesiska civilsamhället vara en bärande del av Sveriges arbete inom strategin. Portföljen är relevant och erbjuder en bredd av organisationer att utveckla sin kapacitet. Inom portföljen finns ännu inget avtal direkt med en kongolesisk organisation, varken som kärnstöd eller som stöd till en paraplyorganisation som vidareförmedlar. Bedömningen är att kapaciteten alltjämt är för låg och risken för bland annat korruption är för hög.

Diakonia¹⁹ förmedlar stöd till ett betydande antal kongolesiska organisationer vilket stärker organisationernas institutionella kapacitet och deras verktyg för att arbeta med demokratiutveckling och rättigheter. Genom Oxfams program för lokal demokrati²⁰ kan lokala gräsrotsorganisationer skapa strukturer med stark förankring i samhället för att driva ansvarsutkrävande på lokal nivå. Arbetet innefattar personlig utbildning och utveckling av förändringsaktörer, institutionsutveckling och utveckling på samhällsnivå.

¹⁶ Contribution ID 51250013

¹⁷ Contribution ID: 10853

¹⁸ Contribution ID: 13764

¹⁹ Contribution ID 51250013

²⁰ Contribution ID: 10753

3.1.4 Mål 1.4 Ökad transparens i handeln med konfliktmineraler

Strategimål

Utvecklingen mot strategimålet går delvis framåt och delvis bakåt. DRKs gruvindustri är en betydande leverantör av kobolt, koppar, diamant, tantal, tenn och guld. Under 2019 började regeringen implementera den nya gruvlagen som beslutades i mars 2018. Gruvsektorn är hårt drabbad av illegal brytning, smuggling och undanhållande av skatt. Den nya lagen är överlag bra men efterlevs än så länge i begränsad omfattning. Extractive Industries Transparency Initiative (EITI) och andra intressenter deltog i processen som ledde fram till den nya lagen och deras deltagande gjorde att den innehåller tydliga skrivningar om transparens. Gruvministeriet publicerar sedan en tid tillbaka på sin webbplats detaljerad information om mer än 140 kontrakt för gruvbrytning. De publicerar också produktions- och exportdata från 2011-2018. Finansministeriet publicerar månadsvis vilka intäkter de har från gruvsektorn. Regeringen har tagit vissa initiativ för att kontrollera och på sikt formalisera den omfattande illegala informella gruvbrytningen, men det är ett väldigt omfattande och svårt arbete som ännu är i sin linda.²¹

Portfölj

Sida bedömer att portföljen är delvis relevant och innehåller två insatser som bidrar till målet. Den ena (Global Witness) hade inga utbetalningar under 2019 och den andra är del av ett större stöd till Carter Center varför inga utbetalade medel är avräknade mot målet. Båda insatserna har bidragit till ökad transparens och givit goda resultat.²² Båda insatserna avslutades dock under slutet av 2019 och nya partner och program behöver identifieras inför kommande år. Global Witness arbete har fokuserat på att stärka det sociala kontraktet mellan det omgivande samhället och gruvföretagen för att förbättra företagens regelefterlevnad och livskvaliteten hos befolkningen. 2019 visade arbetet goda resultat med ökad transparens och stärkt ansvarsutkrävande från företagen genom att de dokumenterade och kommunicerade kring rättighetsfrågor, offentliggjorde information om affärer mellan företagen och staten, samt drev opinion för förändringar på nationell och provinsial nivå. The Carter Center (TCC) fortsatte sitt arbete kring förflyttningar av boende med anledning av gruvbrytning.²³ TCC arbetar med boende i Kolwezi i Lualaba-provinsen och i Luhwindja i Sydkivu för att stödja dem i att förstå lagen och kunna hävda sina rättigheter i samband med att de behöver flytta.

3.2 Stödområde 2: Förbättrade möjligheter för fattiga att förbättra sina levnadsvillkor

3.2.1 Mål 2.1 Förbättrade möjligheter för hållbar och produktiv sysselsättning för kvinnor och unga

Strategimål

Utvecklingen mot strategimålet går delvis framåt och delvis bakåt. Sysselsättning är en stor utmaning i DRK och regeringen har tagit vissa initiativ för att stimulera entreprenörskap och ekonomisk tillväxt. Bland annat har man uppmärksammat unga entreprenörer, arrangerat ”start-up incubators” och uppmuntrat finansiering av unga entreprenörer och kvinnor som driver företag genom en särskild Promotion Fund. DRK har skrivit avtal med Världsbanken om en IDA credit (International Development Association) där medlen ska användas för ett program som stärker små och medelstora företag under perioden 2019-2023. Svårigheterna för företagare att finansiera sin verksamhet kvarstår

²¹ EITI, DRC, url: <https://eiti.org/blog/eiti-artisanal-mining>

²² Contribution ID: 51250011

²³ Contribution ID: 51250015

och är det största problemet för små och medelstora företag trots att det finns omkring 20 banker i DRK. Utbudet motsvarar inte efterfrågan och det finns stora problem med korruption, svag infrastruktur och ett skattesystem som hindrar företagsamhet.

Portfölj

Portföljen innehåller många insatser som bidrar väsentligt till målet och resultatområdet har ökat stadigt under strategiperioden. Portföljen innehåller även en garanti. Portföljen är relevant och i allt större utsträckning riktas insatserna till de områden i landet där konfliktrisen är som störst i syfte att arbeta med sysselsättning som en av flera åtgärder för ökad stabilitet.

Stödet till UNDP / UNCDF bidrar till att fler och fler får tillgång till finansiella tjänster. UNPD arbetar med lokala partners såsom yrkesorganisationer, mikrofinansinstitutioner, lån- och sparkassor.

Projektet har lyckats öka antalet nya personer som drar nytta av finansiella tjänster från 90 000 nya under 2018 till 121 300 nya under 2019. Av dessa var 49,5% kvinnor, 24 700 var unga och 31% var unga kvinnor.²⁴

Nyttjandet av garantin har förbättrats under 2019, med en ökning av nyttjandegraden från 36% under 2018 till över 50% under året som gick. De två bankerna som nyttjar garantin, FINCA och Equity bank, kunde båda öka sin utlåning med hjälp av garantin men Equity (60%) ökade mer än FINCA (25%). FINCA har ett tydligare fokus på de mest utsatta och deras genomsnittslån ligger på cirka 500 USD medan Equity oftare finansierar jordbrukskooperativ som tar större lån och innebär lägre risk.²⁵

Tillsammans med Kanada, Tyskland och Schweiz stödjer Sverige WFPs och FAOs resiliensprojekt för småskaliga jordbrukare och förbättrad nutrition. Programmet överbrygger glappet mellan humanitärt stöd och långsiktigt utvecklingsarbete. Sverige har gett stöd till programmet i Tanganyika och under 2019 beslutades om en utökning till Nord- och Sydubangi. Resultaten visar att jordbrukarna i programmet förbättrar sin avkastning, ökar sina intäkter och att familjerna åter mer näringsriktigt som ett resultat av programmet. Utvidgningen innebär att ytterligare 13000 hushåll kommer att ingå i programmet.²⁶

3.3 Stödområde 3: Förbättrad hälsa

3.3.1 Mål 3.1 Förbättrad tillgång till barn- och mödrahälsovård av god kvalitet

Strategimål

Under 2019 såg vi en tillbakagång i förhållande till målet på grund av flera parallella epidemier. Förutom den uppmärksammade ebolaepidemin kämpade DRK även med ett mässlingsutbrott, kolera, polio och apkoppsvirus (monkey pox). Ebolaepidemin har pågått sedan augusti 2018 i östra DRK och har hittills skördat 3600 dödsfall. Mässlingsutbrottet har lett till 6100 dödsfall, varav 75% är barn under 5 år.²⁷ Statistiken är svag men 2019 publicerades en Multiple Indicator Cluster Survey (MICS) för 2017-2018. Den visar att hälsoläget är bekymmersamt, men att det finns framsteg. Mellan 2010

²⁴ Contribution ID: 51250002

²⁵ Contribution ID: 10101

²⁶ Contribution ID: 51250025

²⁷ WHO.DRC Measles Outbreak Update. 17 january 2020.

och 2017 minskade barnadödligheten (under 5) från 116 till 91 döda per 1000 födslar.²⁸ Samtidigt är vaccinationsgraden endast 35% och andelen barn som lider av kronisk undernäring är 42% så den samlade bilden av barnhälsan är att situationen är allvarlig.²⁹

Andelen av regeringens budget som går till hälsa har ökat något från 4% 2015 till 7,84% 2017. Hushållen är fortsatt de som betalar det mesta av sjukvårdskostnaderna i landet. Knappt hälften av pengarna är patientavgifter, statens budget täcker en tiondel av kostnaderna och resterande betalas av biståndsgivare. Hälsoystemet är därmed helt beroende av extern finansiering, vilket blir extra påtagligt när det gäller att bekämpa epidemier.

Portfölj

Sida bedömer att hälsoportföljen är relevant och har utvecklats väl för att motsvara den komplexa situationen. Tematiskt stöd via UNICEF förbättrar barnhälsan, bland annat genom att öka rutinmässiga vaccinationer i 266 hälsozoner med en genomsnittlig täckningsgrad på 88%. 2019 konstaterade en utvärdering att stelkramp hos mödrar och nyfödda kan betraktas som eliminerat. UNICEF når ut via nästan 2000 lokala vårdinrättningar.³⁰ Genom stödet till Action Contre la Faim (ACF) har 2255 barn under 5 fått behandling mot akut undernäring. Arbetet bedrivs i 17 hälsostationer i Kalomba-territoriet i provinsen Kasai central, vilket är en av de provinser som har störst humanitära behov och lider av grav underutveckling. Programmet innefattar även arbete med lokalsamhällena där barnen bor med förbättring av vattenkällor och odlingsmetoder för att säkerställa näringsrik kost över längre tid.³¹

I projektet med den kongolesiska organisationen SANRU för att förbättra mödrahälsovården har 120 sjuksköterskor inlett sin utbildning för att kunna examineras som barnmorskor och arbeta i provinserna Kasai och Maniema. Två utbildningssalar har också byggts och utrustats under året. Det tekniska stödet från Göteborgs universitet och Sahlgrenska sjukhuset är mycket värdefullt och har bland annat lett till att utbildningsministeriet beslutade att utöka studietiden från 12 till 18 månader för att examen ska vara i nivå med internationell standard.³²

3.3.2 Mål 3.2 Kännedom om och tillgång till sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter

Strategimål

SRHR-området fortsätter att vara bekymmersamt i DRK, även om det finns framsteg. Utvecklingen mot strategimålen bedöms delvis gå framåt. Andelen som har tillgång till moderna preventivmedel har ökat från 8% 2014 till 18% 2018, men skillnaderna är betydande mellan den rikaste (32%) och fattigaste (10%) femtedelen vilket gör att förändringen i antal födda barn per kvinna går långsamt. Hindren för ett genombrott vad gäller modern familjeplanering är bland andra: ingen kommunikation mellan partner, sociokulturella normer, rädsla för biverkningar och låg kunskap generellt. Önskade graviditeter är vanligt och 25% av kvinnorna mellan 20 och 24 har fått sitt första barn innan de har

²⁸ UN Inter-Agency Estimation Group for Child Mortality (WHO, UNICEF, UNFPA, The World Bank and UNDP). Levels and trends in Child Mortality Report, 2018

²⁹ Ministry of Plan. MICS survey 2017-2018.

³⁰ Contribution ID: 51250015

³¹ Contribution ID: 51250031

³² Contribution ID 11836

fyllt 18 år. En underliggande faktor är barnäktenskap. På landsbygden uppger 40% av unga kvinnor (20-24) att de gifte sig innan de fyllde 18 år.³³ SRHR-tjänster är generellt av låg kvalitet och ofta saknas produkter och personal på hälsostationer har låg kunskap. Maputoprotokollet har ratifierats av DRKs parlament vilket betyder att abort under vissa omständigheter är lagligt. Kunskapen om detta är dock låg och det är sällsynt att en hälsoinrättning erbjuder eller ens känner till att abort kan erbjudas.

Portfölj

Sida bedömer att portföljen är relevant och har utvecklats bra inom området. Under slutet av 2019 beslutades att omvandla stödet till UNFPA från projektstöd till att stödja hela landprogrammet. Därmed kan UNFPA spela en mer strategisk roll som partner åt DRKs regering. 2019 var alltså det sista året för ett fyra år långt projekt i Kinshasa för att förbättra tillgången till SRHR-tjänster. Samtliga 34 hälsokliniker som ingick i projektet har utrustats för att erbjuda modern vård och rådgivning och 20 särskilda ungdomscenter har inrättats.³⁴ Stödet till DKT i samarbete med regionala teamet i Lusaka har gjort att organisationen kan marknadsföra och sälja familjeplaneringsprodukter. Under året har man sålt 2,6 miljoner "couples' years of protection (CYPs)", vilket betyder en mix av kondomer, implantat, preventivmedelssprutor och spiraler.

3.3.3 3.3 Stärkt kapacitet att förebygga och minska konsekvenserna av sexuellt och könsbaserat våld

Strategimål

Sida bedömer att utvecklingen i förhållande till stragimålet går bakåt. Förekomsten av sexuellt och könsbaserat våld fortsätter att vara på alarmerande höga nivåer i DRK. Den nationella statistiken (SNIS) registrerade 35 809 fall av könsbaserat våld och 94% av offren var kvinnor.³⁵ Det är sannolikt att mörkertalet är avsevärt mycket större och att ökningen i antalet fall (det var 26 000 fall 2018) snarare beror på ökning i rapportering än på en faktisk ökning av fenomenet. Jämställdhetsministeriet håller på att utveckla en nationell databas för att fånga in alla fall, och inte bara de som rapporteras in via hälsosystemet. Bristen på tillförlitlig data är ett hinder för effektiv policyutveckling inom området. En utveckling som är försiktigt positiv är att övergrepp som begås av militärer och poliser inte längre automatiskt ges strafffrihet. Som beskrivs under delmål 1.1 angående rättstatens principer har antalet fall som går till domstol och resulterar i en dom ökat under året som gått. Förhoppningen är att detta kan ha en normerande effekt i samhället.

Portfölj

FN:s MR-kontors "Senior Women Protection Advisor"³⁶ (bidrar även till mål 1.1) fortsatte sitt arbete mot strafffrihet gällande sexuellt våld i konflikt. Sverige stödjer även arbetet med så kallade "young men's clubs against violence"³⁷ där ett konsortium som leds av PROMUNDO arbetar med unga män

³³ Ministry of Plan. MICS 2017-2018

³⁴ Contribution ID 13720

³⁵ National Health Information Systems (SNIS) 2019

³⁶ Contribution ID: 51250030

³⁷ Contribution ID: 5125009

för att de ska kunna lämna livet i våldsamma gäng och istället bli förebilder som förhindrar att andra ansluter sig till gängen. I programmet integrerar man frågan om sexuellt och könsbaserat våld liksom SRHR. I resiliensprojektet som drivs av TROCAIRE i ett postkonfliktområde i Ituri-provinsen skapades 21 kommittéer för att samarbeta om olika skyddsmekanismer för befolkningen. I dessa har man inkluderat arbete med att förebygga könsbaserat våld, juridisk rådgivning, psykologstöd och information om vart man kan vända sig för att få hjälp. Rapporteringen från projektet visar att kommittéerna är mycket uppskattade av lokalsamhället.³⁸

Sida har identifierat att insatsportföljen gällande detta delmål är delvis relevant och bör utvecklas under det kommande året och i samband med en ny strategi (under förutsättning att delmålet finns kvar). Den kongolesiska regeringen är aktiv i frågan och nya möjligheter bör kunna uppstå. Den starka länken till andra delmål och samarbetspartner bör också kunna bli bättre utnyttjade, till exempel programstöden för UN Women och UNFPA samt det nya projektet för TRIALs arbete mot strafffrihet i Kasai.

3.4 Stödområde 4: Mänsklig säkerhet och frihet från våld

3.4.1 Mål 3.1 Stärkta initiativ för konfliktlösning och försoning

Strategimål

Utvecklingen mot strategimålet går delvis framåt och delvis bakåt. Jämfört med 2018 har säkerheten stärkts i delar av DRK efter att situationen i till exempel Tanganyika, Kasai och Yumbi har lugnat ned sig. President Tshisekedi och hans regering har gång på gång under 2019 betonat sin ambition att driva på fredsprocesserna och garantera säkerheten för befolkningen i hela landet. Det största framsteget under året var att ett fredsavtal blev klart mellan regeringen och FRPI-milisen i Ituri. Avtalet signerades formellt i slutet av februari 2020 och kommer att följas av stabiliseringsinsatser i provinsen. Ett antal väpnade grupper i östra DRK har lagt ned vapnen, bland annat NDC i Walikale, Nduma och Mazembe i Nordkivu och Raia Mutomboki i Maniema. Samtidigt har spänningarna stigit i vissa delar av Sydkivu, Nordkivu och Ituri med Beni i Nordkivu som det allvarligaste exemplet. DRK:s armé FARDC genomförde under andra halvan av 2019 en offensiv mot milisen ADF som har svarat med hänsynslöst våld mot civila. Totalt har över 1000 civila dödats under året. Det stora antalet dödade bidrog också till missnöjet mot FN och MONUSCO för att man inte var tillräckligt koordinerade med FARDC och inte kunde skydda civilbefolkningen i området. I Sydkivu har lokala sammandrabbningar skapat flyktingrörelser. Konflikten är på höglandet Minembwe och rör främst folkgruppen Banyamulenge som har flera miliser och deras relation till övriga befolkningen, men det finns även aktiva Mai-Mai-grupper i området.

Portfölj

Portföljen bedöms relevant och insatserna har under 2019 gett ett signifikant bidrag till freds- och försoningsprocesser, framförallt på lokal nivå.

Under 2019 har Initiative for a Cohesive Leadership (ILC) genomfört en rad arbets- och dialogmöten med olika målgrupper. Ett exempel är den "retreat" som organiserades i april med tillsammans med

³⁸ Contribution ID 11191

Bukavu-baserade organisationen Action pour la Paix et la Concorde (APC). Retreaten resulterade i en ny plan för avvärjning och avspänning med sort vikt vid decentralisering av arbetet.³⁹ Stödet till Stabilization Coherence Fund (SCF) för genomförandet av International Security and Stabilisation Support Strategy (ISSSS) är centralt i fredsbyggandet i DRK⁴⁰. I förhandlingarna mellan DRKs regering och FRPI i Ituri har de utlovade stabiliseringsinsatserna via fonden varit en viktig del och en förutsättning för att kunna nå ett avtal. Under året genomförde Life and Peace Institute (LPI)⁴¹ en studie med stöd av Sverige. Studien är en analys av konfliktodynamiken i östra DRK och resultatet förväntas bli klart under 2020 och bör kunna vägleda fortsatt arbete.

3.4.2 Mål 3.2 Stärkt kapacitet hos återvändande flyktingar och grupper samt hos mottagande samhällen

Strategimål

Det är fortsatt en mycket svår humanitär situation i DRK och det finns få tecken på att den skulle förbättras snabbt. Våldsbrott, matosäkerhet och epidemier fortsätter att skapa kriser och omkring 23% av landets befolkning behöver humanitär hjälp⁴². På landsbygden har andelen som är akut matosäkra stigit från 23% till 28% på ett år.⁴³ Antalet internflyktingar beräknades vara 5 miljoner under 2019, vilket är den näst största siffran av världens länder och bidrar till fortsatt stora behov.⁴⁴

Den optimism som skapats av det fredliga maktskiftet och tillträdet av en ny regering har ännu inte omformats till någon konkret förbättring av de humanitära situationen. Relationen mellan DRK:s regering och det internationella samfundet har dock förbättrats och förutsättningarna för en gemensam analys och gemensamma åtgärder är bättre än på många år. Detta manifesterades under 2019 bland annat genom att regeringen validerade den officiella siffran av antalet internflyktingar.

Portfölj

Portföljen är relevant och växande. Sverige har också gjort särskilda ansträngningar för att flertalet av insatserna i hela portföljen ska bidra till detta delmål genom integrering av ett resiliensperspektiv.

Sverige fortsatte under 2019 att ge medel från utvecklingsbudgeten till DRK:s humanitära fond i syfte att stärka resiliensperspektivet i de humanitära insatserna. Det innovativa angreppssättet har bidragit till snabbare uppstart av återuppbyggnadsinsatser och att fonden kunde göra fleråriga åtaganden vilket har stärkt lokalsamhällens förmåga att hantera kriser. Trots dessa framgångar har ambassaden valt att inte fortsätta då tillvägagångssättet riskerar att underminera fondens huvudsakliga syfte och förmåga: att vid varje givet tillfälle prioritera snabb hjälp till människor med störst behov. Istället lägger Sverige energi på att stödja koordineringen mellan de tre nexus-pelarna samt att anpassa den egna portföljen.

³⁹ Contribution ID: 11381

⁴⁰ Contribution ID: 13410

⁴¹ Contribution No. 13322

⁴² Humanitarian Needs Overview 2020

⁴³ Democratic Republic of the Congo (DRC): Acute Food Insecurity Situation July - December 2019 and Projection for January - May 2020. <http://www.ipcinfo.org/ipc-country-analysis/details-map/en/c/1152131/?iso3=COD>

⁴⁴ <https://www.unhcr.org/5d08d7ee7.pdf>

Sverige gav under 2019 stöd till skydd av barn genom två insatser med UNICEF, dels genom det tematiska stödet till landprogrammet⁴⁵ och dels genom resiliensprojektet PEAR+3⁴⁶. Det senare är ett bra exempel på hur Sverige har gett projektstöd till ett innovativt arbetssätt och kunnat utveckla nya effektiva arbetsmetoder tillsammans med en multilateral organisation på landnivå. Från och med maj 2020 kommer projektet att integreras i landprogrammet och projektstödet upphör. Genom UNICEF-stöden har Sverige till exempel bidragit till att 40 793 barn fick tillgång till en speciell juridisk prövning som tar hänsyn till att de är barn, innefattar medling och gör att barn som lämnar väpnade grupper kan erbjudas alternativ till fängelsestraff.

4. Implikationer för innevarande strategiperiod

2020 är ett förlängningsår för strategin. Portföljen är i stort sett relevant i förhållande till den utgående strategin och inga större förändringar planeras inför det sista året. Slutsatser kring genomförandet kommer i första hand att påverka det förslag till ny strategi som ska lämnas in till regeringen samt implementeringen av den kommande strategin. De slutsatser kring framtida inriktning och potentiella förändringar som konstaterats under genomförandet är:

- Sida kan ytterligare fokusera geografiskt till de områden av landet där de humanitära behoven är återkommande och som störst, samt där utvecklingsinvesteringarna är små. Att fortsätta integrera ett resiliensperspektiv i hela portföljen är av stor vikt.
- Integrationen av miljöperspektiv, klimatförändringar, hållbart utnyttjande av naturresurser och biodiversitet bör förstärkas i hela portföljen. Sida bör också identifiera vilket specifikt mervärde vi kan ha i det arbetet.
- Det fredliga maktskiftet har ökat möjligheterna att arbeta närmare kongolesiska myndigheter på nationell nivå, på provinsnivå och i de större städerna. Sida bör söka fler möjligheter att stärka institutionernas ägarskap och resurser för utveckling med särskilt fokus på decentralisering, anti-korruption och ökad inhemsk resursmobilisering.
- Strategigenomförandet har haft ett svagt deltagande av svenska organisationer, myndigheter och experter. Med Göteborgs universitets deltagande som ett gott exempel bör Sida kunna öka användningen av svensk expertis och svenska aktörer i genomförandet i syfte att stärka den normativa dialogen men också i syfte att skapa relationer mellan länderna som kan leva kvar efter utvecklingssamarbetet.

Sida har en hög ambition vad gäller implementeringen av OECD-DAC-rekommendationen om att arbeta bättre inom ”the humanitarian-development-peace nexus”, som beslutades i februari 2019. Det är tydligt i DRK att Sverige har en ledande roll i att genomföra rekommendationen. I praktiken innebär det att vi fortsätter att anpassa den egna portföljen både genom att låta den gemensamma analysen påverka våra insatser och vår dialog, välja insatser som demonstrerar ett resiliensperspektiv och adresserar grundorsakerna till humanitära behov, samt investerar i koordinering och samarbete i kraft av att vi är närvarande i alla tre pelarna.

Preliminära slutsatser från utvärderingen *“Collaborative Learning from the Bottom-up: Identifying Lessons from a Decade of Peacebuilding in Eastern DRC (North and South Kivu) through Bottom-up Evaluation”* som gjorts av Life & Peace Institute visar bland annat hur viktigt det är med ett samspel

⁴⁵ Contribution 51250029

⁴⁶ Contribution 51250014

mellan lokala försoningsinitiativ och mer övergripande strukturella åtgärder för att fredsbyggandet ska vara hållbart. Slutsatsen är inte att Sida ska stödja stora program som jobbar över alla nivåer men att vi behöver reflektera över om det finns en komplementaritet mellan olika projekt och program för att vårt stöd ska kunna bidra till hållbar fred.

Anti-korrupsionsarbetet är centralt i DRK och genomförandet har gett många lärdomar om vilken typ av stöd och samlarbetsformer som innebär ökad risk för korruption och vilken typ av kommunikation vi behöver ha med partnerorganisationer för att anti-korruption ska bli en gemensam angelägenhet. Ambassaden har också tagit initiativ till ett nätverk av controllers på utländska beskickningar. Genom nätverket kan vi dela information och erfarenheter. Nätverket har också arrangerat gemensamma lärtillfällen för partnerorganisationer där de får lära sig mer om regelverken, kan dela med sig av hur de jobbar och får tips om hur man undviker korruption.

Bilaga P6

All data in report is per December 31, 2019. It is an annex to the Strategy Report submitted to the Ministry of Foreign Affairs.

Average Annual Strategy Amount 2019: 245 000 KSEK

Total Strategy Outcome 2019: 320 682 KSEK

Table 1. Financial Overview 2019 per Area of Support/Objective in Strategy

Strategi	Stödområde	Mål	Utbetalat 2019
Strategy	Areas of Support	Objective	Outcome 2019 (KSEK)
DR Kongo 2015-2019	Total		320 682
	Strengthened democracy and gender equality, and greater respect for human rights	Strengthened democratic institutions and rule of law	7 386
		Increased participation of women in elected, decision-making forums, primarily at local level	14 420
		Strengthened capacity of civil society to promote transparency, accountability and improved respect for human rights	37 150
		Total	58 956
	Better opportunities and tools to enable poor people to improve their living conditions	Improved opportunities for productive employment for women and young people that is socially and environmentally sustainable	69 267
		Total	69 267
	Improved basic health	Improved access to high-quality child and maternal care	49 003
		Increased awareness of and access to sexual and reproductive health and rights (SRHR), focusing on young people	47 266
		Strengthened capacity to prevent sexual and gender-based violence and alleviate its consequences	6 183
		Total	102 452
	Safeguarding human security and freedom from violence	Strengthened conflict transformation and reconciliation initiatives that contribute to local conflict resolution	73 519

		Strengthened capacity among reintegrated internally displaced persons and refugees, children previously associated with armed forces and groups and recipient local communities to deal with recurring crises	16 200
		Total	89 719
	Not allocated to area of support	Not allocated to result	289
		Total	289

Table 2. Total Strategy Amount and Disbursed Amount During the Strategy Period (KSEK)

Strategy is in its 5th year with total duration of 5 years.

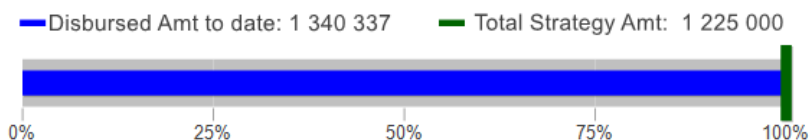
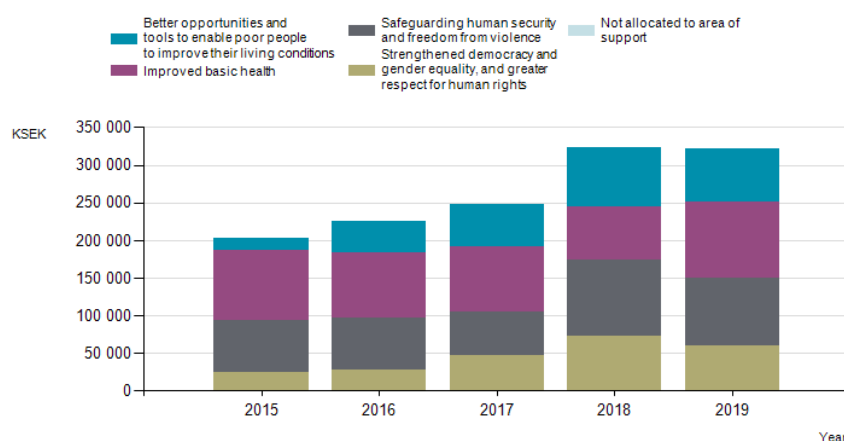

Table 3. Agreed Amounts per Area of Support for the Strategy Period

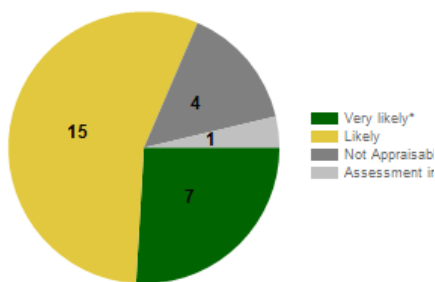
Information on area of support/objective in strategies was phased into Sida's systems starting 2012, but is incomplete up to 2015. This relates only to system generated data. Sidas contributions have always been assessed in relation to decided strategies incl. areas of support and objective (and previously areas and subareas). Correct information on division per area of support for 2015 and earlier is available in the previous strategy reports.

Table 4. Assessment of the Likelihood of Achieving the Contribution Objectives

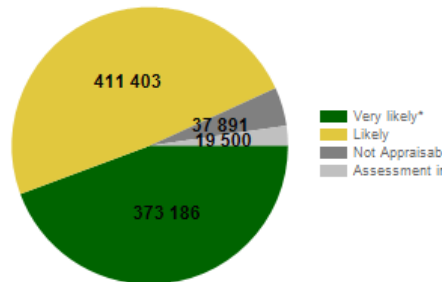
The two pie charts show the assessments of the likelihood of achieving the objectives of the contributions included in the strategy portfolio as per (4.1) contributions and (4.2) accumulated disbursed amount. The data is system-generated and aggregated based on the *Conclusion on Performance (CoP)* in Trac. In connection with the CoP, the question of the likelihood of achieving the contribution objective is answered according to a four-point scale, namely:

1. Very likely
2. Likely
3. Not likely
4. Not appraisable¹

4.1 As per Contribution

4.2 As per Accumulated Disbursed Amount (M€)

* Agreements newer than one year are assessed as "very likely" by default.

** Assessments made in Trac 6 have not been migrated since some questions in Trac 7.0 are new and have no equivalent in earlier versions of Trac. Therefore, the assessments made in Trac 6 are grey.

¹ Assessment "Not appraisable" is justified in cases when:

- There is not enough data to make an assessment (eg in difficult environments or late reports)
- The context of the contribution has changed significantly (eg natural disaster, coup d'état, extensive staff change of partner, corruption claim or similar.)
- The contribution itself has changed significantly (eg, the goal, scope, or timeframe of the contribution has been changed)

